

Sygn. akt: V GC 1286/20 upr

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 14 czerwca 2021 roku

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. domagał się od W. L. zapłaty kwoty 2.834,04 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 4 listopada 2019 r. do dnia zapłaty. Powód wskazał, że strony zawarły umowę ubezpieczenia. Pozwany nie uiszczył jednak składki ubezpieczeniowej w kwocie 2.436 zł. Ponadto powód żądał skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od 6 lipca 2017 r. do 3 listopada 2019 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 18 grudnia 2019 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając powództwo w całości.

Pozwany W. L. zaskarżył nakaz zapłaty i wniósł o oddalenie powództwa. Podał, że zakończył swoją działalność gospodarczą w grudniu 2016 r. Ponadto podniósł zarzut przedawnienia roszczenia oraz braku legitymacji czynnej po stronie powoda – z uwagi na naruszenie zasad reprezentacji przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2020 r., wydanym przez Referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie, przekazano sprawę do Sądu Rejonowego w Toruniu.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) od dnia 21 lutego 2012 r. Zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej w dniu 31 stycznia 2017 r., a wpis został wykreślony z rejestru w dniu 1 lutego 2017 r.

(dowód: wydruk z (...), k. 69)

Pozwany w dniu 23 grudnia 2016 roku w ramach swojej działalności gospodarczej zawarł z powodem umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności lub posiadania mienia (polisa nr: (...)). Okres ochrony został określony na czas od 23 grudnia 2016 r. do 22 grudnia 2017 r.

Łączna składka ubezpieczeniowa wynosiła 4.873 zł, płatna w dwóch ratach. Druga rata w kwocie 2.436 zł była płatna w terminie do 5 lipca 2017 r.

Pozwany własnoręcznie podpisał umowę i przystawił pieczętkę firmową.

(dowód: polisa, k. 24-24v, 36-36v)

Integralną częścią umowy były ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności lub posiadania mienia (dalej: OWU). Zgodnie z § 13 pkt 1 lit b OWU „ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku udokumentowanego zakończenia przez ubezpieczającego/ubezpieczonego działalności objętej umową ubezpieczenia”.

(dowód: OWU k. 37-44)

W dniu 5 stycznia 2017 r. pozwany uiszczył na rzecz powoda kwotę 2.437 zł tytułem pierwszej raty składki ubezpieczeniowej.

Pozwany nie zapłacił drugiej raty składki wynikającej z polisy ubezpieczeniowej nr: (...).

(niezaprzeczone, nadto dowód: wyciąg z rachunku bankowego, k. 35)

(...) S.A., działając w imieniu powoda, pismem z dnia 12 czerwca 2018 roku wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.436 zł składki ubezpieczeniowej wraz ze skapitalizowanymi odsetkami w kwocie 159,77 zł w terminie do dnia 27 czerwca 2018 r., pod rygorem wszczęcia postępowania sądowego.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 25-25v)

(...) S.A., działając w imieniu powoda, pismem z dnia 22 marca 2019 roku wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.436 zł składki ubezpieczeniowej wraz ze skapitalizowanymi odsetkami w kwocie 291,99 zł w terminie do dnia 8 kwietnia 2019 r., pod rygorem wszczęcia postępowania sądowego.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 26-26v)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez stronę powodową, które uznane zostały za wiarygodne, bowiem nie budziły wątpliwości Sądu, a pozwany nie kwestionował ich autentyczności ani prawdziwości zawartych w nich informacji. Poza tym Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, uznał za przyznany fakt braku zapłaty drugiej raty składki ubezpieczeniowej przez pozwanego. Pozwany bowiem nie zaprzeczył, że opłaty tej nie uiścił (art. 230 k.p.c. – przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 7 listopada 2019 r. – na mocy art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. z 2019 r. poz. 1469).

W niniejszej sprawie stan faktyczny pozostawał w znacznej części sporny. Pozwany nie kwestionował jedynie faktu niedokonania zapłaty drugiej raty składki ubezpieczeniowej. Poza tym pozwany twierdził, że nie był zobowiązany do zapłaty, bowiem od grudnia 2016 r. nie prowadził już działalności gospodarczej. Ponadto wskazywał, iż powód był nienależycie reprezentowany przy zawarciu umowy stron, co przekłada się na brak legitymacji procesowej czynnej po stronie powodowej. Pozwany podniósł też zarzut przedawnienia roszczenia powoda.

W pierwszej kolejności należy się odnieść do zarzutu pozwanego, jakoby naruszone zostały zasady reprezentacji powoda przy zawieraniu umowy stron. W ocenie pozwanego miało to skutek w postaci braku legitymacji powoda do wystąpienia z powództwem w niniejszej sprawie. Pozwany zdawał się twierdzić, że powód nie udowodnił, iż osoba, która podpisała umowę w jego imieniu, była do tego umocowana. Przyznać trzeba, że strona powodowa nie przedłożyła pisemnego pełnomocnictwa udzielonego M. J., która podpisała kontrakt. Należało jednak przyjąć domniemanie faktyczne, że osoba ta była umocowana do podejmowania takich czynności prawnych w imieniu powoda. Zostało to potwierdzone przez czynności faktyczne podejmowane następnie przez stronę powodową, która kierowała do pozwanego wezwaniem do zapłaty, a przede wszystkim wystąpiła z powództwem w niniejszej sprawie. Okoliczności te wskazują, że istniało upoważnienie dla osoby, która podpisała umowę w imieniu powoda. Gdyby nawet takiego upoważnienia nie było, należałoby uznać, że powód per facta concludentia potwierdził ważność oświadczeń złożonych w jego imieniu przy zawieraniu umowy.

Odnosząc się w dalszej kolejności do zarzutu przedawnienia, Sąd uznał, że nie zasługiwał on na uwzględnienie. Wskazać należy, że roszczenie powoda z tytułu raty składki ubezpieczeniowej stało się wymagalne w dniu 6 lipca 2017 r. Powództwo wytoczono w dniu 4 listopada 2019 r., zatem z zachowaniem trzyletniego terminu, określonego w art. 819 § 1 k.c.

Przechodząc na grunt rozważań natury prawnej, dotyczących meritum tej sprawy, należy wskazać, iż zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Umowa zawarta przez strony miała charakter dobrowolnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy.

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie Sąd uznał roszczenie strony powodowej za zasadne. Z przedłożonej przez powoda polisy ubezpieczeniowej wynika jednoznacznie, że pozwany był zobowiązany do uregulowania należności z tytułu składek ubezpieczeniowych w łącznej wysokości 4.873 zł, płatnych w dwóch ratach. Powód zapłacił tylko pierwszą ratę, natomiast nie uiścił drugiej w wysokości 2.436 zł, której termin zapłaty upływał w dniu 5 lipca 2017 r. Okoliczności, na które powołał się pozwany, związane z zaprzestaniem prowadzenia przez niego działalności gospodarczej, nie uzasadniały oddalenia powództwa. Po pierwsze wskazać należy, że w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia pozwany był jeszcze przedsiębiorcą. Wypada zresztą zauważyć, że z treści polisy wynika jednoznacznie, iż ubezpieczenie zawarł w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej. Znamienne jest również, że pozwany osobiście podpisał umowę i opatrzył ją pieczętą firmową. Trzeba także wskazać, iż w dniu 5 stycznia 2017 r. zapłacił pierwszą ratę składki. Po drugie pozwany nie wykazał, by zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej już w grudniu 2016 r. Z danych (...) wynikało bowiem, że doszło do tego w dniu 31 stycznia 2017 r. (wpis wykreślony dzień później). Po trzecie sam fakt zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej nie powodował automatycznego rozwiązania umowy stron. Zgodnie z OWU niezbędne było wypowiedzenie umowy przez byłego przedsiębiorcę. Pozwany nie wykazał, by takie oświadczenie złożył. Mając powyższe na uwadze, Sąd nie miał wątpliwości, że pozwany był zobowiązany do zapłaty drugiej raty składki w kwocie 2.436 zł, zgodnie z zasadą pacta sunt servanda.

Oprócz drugiej raty składki ubezpieczeniowej, powód żądał również zapłaty skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych w kwocie 398,04 zł wyliczonych za okres od dnia 6 lipca 2017 r. do dnia 3 listopada 2019 r. (dzień poprzedzający wniesienie powództwa). Wskazać należy, że powód przyjął zgodny z umową termin wymagalności roszczenia, a kwota skapitalizowanych odsetek została prawnie i matematycznie ustalona w sposób prawidłowy. Wypada wyjaśnić, że żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, to opierał on je na przepisie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2020 r. - na mocy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych - Dz. U. 2019 poz. 1649). Umowa ubezpieczenia zawarta przez strony miała charakter transakcji handlowej, gdyż była to umowa odpłatnego świadczenia usług, a została zawarta przez przedsiębiorców. W tym kontekście – wobec braku terminowej zapłaty przez pozwanego składki ubezpieczeniowej – powód nabył również uprawnienie do żądania odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uwzględnił powództwo prawie w całości i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2834,04 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 2436 zł od dnia 6 lipca 2017r. (oczywistą omyłką pisarską Sąd następnie sprostował, wskazując, że odsetki zasądzono od dnia 4 listopada 2019 r.) do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 398,04 zł od dnia 4 listopada 2019r. do dnia zapłaty, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku na podstawie art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. O bieżących odsetkach od kwoty składki ubezpieczeniowej Sąd orzekł na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Jeśli chodzi natomiast o bieżące odsetki od kwoty skapitalizowanych odsetek Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 482 § 1 k.c. W pkt II sentencji wyroku Sąd oddalił powództwo w części, w jakiej powód żądał odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty skapitalizowanych odsetek. Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (obecnie: o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych) ma ściśle określony zakres tak podmiotowy, jak i przedmiotowy, jej normy nie mogą być interpretowane rozszerzająco. Ustawa ta nie reguluje zagadnienia odsetek od odsetek, zatem w tej materii ma zastosowanie norma ogólna art. 482 k.c. i regulacja kodeksu cywilnego dotycząca wysokości odsetek za opóźnienie określonej na podstawie art. 481 k.c., nie zaś regulacja ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt V ACa 606/17, LEX nr 2409304, OSA 2018/3/65-80, Biul.SAKa (...)). Stąd też Sąd zasądził od kwoty 398,04 zł odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Pierwszy z tych przepisów stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W przedmiotowej sprawie stroną przegrywającą proces (co do należności głównej) w całości był pozwany i to on winien zwrócić powodowi poniesione koszty procesu. Do niezbędnych kosztów postępowania w niniejszej sprawie należy zaliczyć opłatę sądową od pozwu w kwocie 36 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, a także koszty zastępstwa procesowego powoda w kwocie 900 zł ustalone zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265). Łączne koszty celowego dochodzenia praw wyniosły zatem 953 zł i w takiej wysokości winny zostać zwrócone powodowi przez pozwanego.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień- projekt przygotowany przez Asystenta;
2. odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
3. przedłożyć z wpływem lub za 21 dni.

T., 23 lipca 2021 r.

Sędzia Anna Czerwińska